

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«ПРАВОПИСНА ТА КУЛЬТУРОМОВНА КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ»
підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Правописна та культуромовна компетентності вихователя» підготовки бакалавра.

Розробник: Фенко Марія Ярославівна, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Наталія Семенова

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Олександр Семенов

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Денна (очна) форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань <u>A Освіта</u>	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>	Спеціальність <u>A2 Дошкільна освіта</u>	Рік навчання 3
ІНДЗ: -	Освітньо-професійна програма <u>Дошкільна освіта</u>	Семестр 5-ий
	Освітній рівень: перший (<u>бакалаврський</u>)	Лекції 10 год.
		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання		Українська

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Зочна форма здобуття освіти	Галузь знань <u>A Освіта / Педагогіка»</u>	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>	Спеціальність <u>A2 Дошкільна освіта</u>	Рік навчання 3
ІНДЗ: -	Освітньо-професійна програма <u>Дошкільна освіта</u>	Семестр 5-ий
	Освітній рівень: другий (<u>магістерський</u>)	Лекції 4 год.
		Практичні 6 год.
		Самостійна робота 122 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладачів

ППП: Фенко Марія Ярославівна

Науковий ступінь: кандидат філологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація: +380964713249, Fenko.Mariya@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента «Правописна та культуромовна компетентності вихователя» є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою загальної педагогіки та дошкільної освіти на

основі освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта денної/заочної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно- накопичувальної системи (ЄКТС).

Вивчення освітнього компонента «Правописна та культуромовна компетентності вихователя» передбачає розв'язання низки завдань професійної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі дошкільної освіти відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, світових тенденцій та національного досвіду України.

Освітній компонент «Правописна та культуромовна компетентності вихователя» передбачає розв'язання низки завдань професійної підготовки бакалаврів дошкільної освіти в сфері комунікативно-мовленнєвої діяльності: вивчення фонетичних, ортоепічних, акцентуаційних, графічних, ортографічних, лексичних, граматичних і пунктуаційних норм сучасної української літературної мови як підґрунтя правописної та культуромовної компетентностей вихователя, оволодіння культурою усного та писемного мовлення; вироблення умінь і навичок застосувати в практиці професійного спілкування ефективні прийоми й засоби вербальної та невербальної комунікації, правила вимови та чергувань звуків і звукосполук, інтонування висловлень, наголошення та правопису слів, слововживання, словозміни й пунктуації, редагувати тексти з фонетичними, ортоепічними, наголосовими, лексичними, ортографічними, граматичними, пунктуаційними та стилістичними помилками тощо. Освітній компонент покликаний сформувати у здобувачів освіти навички за допомогою чистого українського мовлення розширити світогляд дітей, розвивати мовлення та ерудицію, естетичні смаки, фантазію, творчі здібності.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета ВОК – підготовка майбутніх вихователів до організації професійної комунікації в усіх напрямках освітнього процесу, оволодіння здобувачами закладу вищої освіти професійно-комунікативною культурою; формувати правописну та культуромовну компетентності майбутнього вихователя.

Завдання освітнього компонента:

- ✓ поглибити, узагальнити й систематизувати правописні та культуромовні знання здобувачів освіти;
- ✓ розвивати культуру усного мовлення майбутнього педагога, уміння використовувати ефективні прийоми й засоби вербальної та невербальної комунікації;
- ✓ опанувати й закріпити фонетичну, графічну, ортоепічну, наголосову, лексичну, фразеологічну, ортографічну, граматичну й пунктуаційну грамотність як основу правописної та культуромовної компетентності вихователя;
- ✓ активізувати й збагатити словниковий запас здобувачів освіти;
- ✓ розвивати культуру зв'язного мовлення майбутнього педагога.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): навички комунікації; здатність брати на себе відповідальність; вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та інше.

Методи навчання: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; сучасні методи корекційного навчання: теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-

творчі, методи організації самостійної роботи, контрольно-оцінювальні; традиційні та нетрадиційні методи навчання. Зокрема: 1) словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправа, практична робота) (за джерелом інформації); 2) індукція, дедукція; традукція (за логікою викладу); 3) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі (за рівнем пізнавальної активності); 4) методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок (за основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання); 5) інтерактивні методи тощо.

3. Структура освітнього компонента

Таблиця 2
Денна (очна) форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					*Форма контролю/ Бали
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	
1	2	3	4	5	6	7	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І							
Культура усного мовлення вихователя. Фонетична, графічна, орфоепічна, акцентуаційна, лексична, фразеологічна, лексикографічна компетентності педагога							
Тема 1. Культуромовна компетентність педагога – підґрунтя культури мовлення нації. Усне мовлення – найважливіша форма існування мови як засобу спілкування. Специфіка усного мовлення вихователя.	15	1	2		11	1	УО, ДС, РМГ, ІРС, (макс. к-ть балів за прак. занят.) / 10
Тема 2. Мовленнєвий етикет – невід’ємний складник культури мовлення педагога. Невербальні засоби усного мовлення та їх особливості.	15	1	2		11	1	УО, ДС, РМГ, ІРС / 10
Тема 3. Фонетика – наука про звукову будову мови. Фонетична і графічна компетентність педагога.	15	1	2		11	1	УО, РМГ, ІРС / 10
Тема 4. Основні параметри милозвучності та специфіка наголошування в українській мові. Орфоепічна й акцентуаційна компетентності.	15	1	2		11	1	ДС, РМГ, УО, ІРС / 10
Тема 5. Лексична компетентність вихователя на тлі динаміки лексичної норми. Лексична, лексикографічна та фразеологічна компетентності педагога.	15	1	2		11	1	ДС, РМГ, УО, ІРС / 10
Разом за змістовим модулем 1	75	5	10		55	5	50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ							

Правописна компетентність вихователя: орфографія і словозміна.							
Пунктуаційна компетентність педагога							
Тема 6. Правописна компетентність вихователя, її компоненти та особливості. Український правопис 2019: зміни та правила. Правила вживання апострофа та м'якого знака.	15	1	2		11	1	ДС, РМГ, УО, ІРС / 10
Тема 7. Чергування голосних і приголосних. Спрощення. Подвоєння. Правопис префіксів та суфіксів.	15	1	2		11	1	УО, РМГ, ДС, ІРС / 10
Тема 8. Правопис різних частин мови (іменників, прикметників, дієслів тощо).	15	1	2		11	1	УО, ДС, РМГ, ІРС / 10
Тема 9. Правопис слів іншомовного походження. Відмінювання і правопис прізвищ, імен та по батькові.	15	1	2		11	1	УО, ДС, РМГ, ІРС / 10
Тема 10. Пунктуаційна компетентність педагога. Розділові знаки в простому та складному реченні. Складні випадки української пунктуації.	15	1	2		11	1	ДС, РМГ, УО, ІРС / 10
Разом за змістовим модулем 2	75	5	10		55	5	50
Разом							100
УСЬОГО ГОДИН	150	10	20		110	10	

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
1	2	3	4	5	6	7	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І							
Культура усного мовлення вихователя. Фонетична, графічна, орфоепічна, акцентуаційна, лексична, фразеологічна, лексикографічна компетентності педагога							
Тема 1. Культуромовна компетентність педагога – підґрунтя культури мовлення нації. Усне мовлення – найважливіша форма існування мови як засобу спілкування. Специфіка усного мовлення вихователя.	15	1	1		11	2	УО, ДС, РМГ, ІРС, (макс. к-ть балів за прак. занят.) / 10
Тема 2. Мовленнєвий етикет – невід'ємний складник культури мовлення педагога. Невербальні засоби усного мовлення та їх особливості.	15	1	1		11	2	УО, ДС, РМГ, ІРС / 10

Тема 3. Фонетика – наука про звукову будову мови. Фонетична і графічна компетентність педагога.	13		1		11	1	УО, РМГ, ІРС / 10
Тема 4. Основні параметри милозвучності та специфіка наголошування в українській мові. Ортоепічна й акцентуаційна компетентності.	13		1		11	1	ДС, РМГ, УО, ІРС / 10
Тема 5. Лексична компетентність вихователя на тлі динаміки лексичної норми. Лексична, лексикографічна та фразеологічна компетентності педагога.	16		1		13	2	ДС, РМГ, УО, ІРС / 10
Разом за змістовим модулем 1	72	2	5		57	5	50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II							
Правописна компетентність вихователя: орфографія і словозміна.							
Пунктуаційна компетентність педагога							
Тема 6. Правописна компетентність вихователя, її компоненти та особливості. Український правопис 2019: зміни та правила. Правила вживання апострофа та м'якого знака.	17	1	1		13	2	ДС, РМГ, УО, ІРС / 10
Тема 7. Чергування голосних і приголосних. Спрощення. Подвоєння. Правопис префіксів та суфіксів.	15				13	2	УО, РМГ, ДС, ІРС / 10
Тема 8. Правопис різних частин мови (іменників, прикметників, дієслів тощо).	15				13	2	УО, ДС, РМГ, ІРС / 10
Тема 9. Правопис слів іншомовного походження. Відмінювання і правопис прізвищ, імен та по батькові.	15				13	2	УО, ДС, РМГ, ІРС / 10
Тема 10. Пунктуаційна компетентність педагога. Розділові знаки в простому та складному реченні. Складні випадки української пунктуації.	16	1			13	2	ДС, РМГ, УО, ІРС / 10
Разом за змістовим модулем 2	78	2	1		65	10	50
Разом							100
УСЬОГО ГОДИН	150	4	6		122	18	

Примітки: ^{1/} Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

4. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота студента – це самостійне навчання студента, яку науково-педагогічний працівник планує разом зі студентом, однак виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем науково-педагогічного працівника.

Самостійна робота оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента.

*Таблиця 3
Денна (очна) форма навчання*

№ з/п	Тема	К-ть годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Культура усного мовлення вихователя. Фонетична, графічна, орфоепічна, акцентуаційна, лексична, фразеологічна, лексикографічна компетентності педагога		
1	Культуромовна компетентність педагога – підґрунтя культури мовлення нації. Усне мовлення – найважливіша форма існування мови як засобу спілкування. Специфіка усного мовлення вихователя.	11
2	Мовленнєвий етикет – невід’ємний складник культури мовлення педагога. Невербальні засоби усного мовлення та їх особливості.	11
3	Фонетика – наука про звукову будову мови. Фонетична і графічна компетентність педагога.	11
4	Основні параметри милозвучності та специфіка наголошування в українській мові. Орфоепічна й акцентуаційна компетентності.	11
5	Лексична компетентність вихователя на тлі динаміки лексичної норми. Лексична, лексикографічна та фразеологічна компетентності педагога.	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II Правописна компетентність вихователя: орфографія і словозміна. Пунктуаційна компетентність педагога		
6	Правописна компетентність вихователя, її компоненти та особливості. Український правопис 2019: зміни та правила. Правила вживання апострофа та м’якого знака.	11
7	Чергування голосних і приголосних. Спрощення. Подвоєння. Правопис префіксів та суфіксів.	11
8	Правопис різних частин мови (іменників, прикметників, дієслів тощо).	11
9	Правопис слів іншомовного походження. Відмінювання і правопис прізвищ, імен та по батькові.	11
10	Пунктуаційна компетентність педагога. Розділові знаки в простому та складному реченні. Складні випадки української пунктуації.	11
Разом		110

Заочна форма навчання

№ з/п	Тема	К-ть годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Культура усного мовлення вихователя. Фонетична, графічна, орфоепічна, акцентуаційна, лексична, фразеологічна, лексикографічна компетентності педагога		
1	Культуромовна компетентність педагога – підґрунтя культури мовлення нації. Усне мовлення – найважливіша форма існування мови як засобу спілкування. Специфіка усного мовлення вихователя.	11
2	Мовленнєвий етикет – невід’ємний складник культури мовлення педагога. Невербальні засоби усного мовлення та їх особливості.	11

3	Фонетика – наука про звукову будову мови. Фонетична і графічна компетентність педагога.	11
4	Основні параметри милозвучності та специфіка наголошування в українській мові. Ортоепічна й акцентуаційна компетентності.	11
5	Лексична компетентність вихователя на тлі динаміки лексичної норми. Лексична, лексикографічна та фразеологічна компетентності педагога.	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II		
Правописна компетентність вихователя: орфографія і словозміна.		
Пунктуаційна компетентність педагога		
6	Правописна компетентність вихователя, її компоненти та особливості. Український правопис 2019: зміни та правила. Правила вживання апострофа та м'якого знака.	13
7	Чергування голосних і приголосних. Спрощення. Подвоєння. Правопис префіксів та суфіксів.	13
8	Правопис різних частин мови (іменників, прикметників, дієслів тощо).	13
9	Правопис слів іншомовного походження. Відмінювання і правопис прізвищ, імен та по батькові.	13
10	Пунктуаційна компетентність педагога. Розділові знаки в простому та складному реченні. Складні випадки української пунктуації.	13
Разом		122

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Правописна та культуромовна компетентності вихователя» здійснюється під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента, відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>) в діапазоні від **0 до 100 балів**. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ОК.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, виконання контрольних робіт тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 2* силабуса освітнього компонента. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення (максимальна кількість балів за одне практичне заняття - 6), відповідно до розкладу. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час виконання студентом контрольної роботи, підсумкового контролю.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ВОК. У випадку, якщо

здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ВОК, з метою підвищення оцінки не дозволяється. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Повторне складання заліку з ВОК допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Жодні види порушень академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» ([URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/](https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/)).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, працевлаштування, участь у програмі академічної мобільності, здобуття освіти за іншою спеціальністю (освітньою програмою), навчання за програмою «Подвійний диплом», тривале відрядження за основним місцем роботи, станом здоров'я, перебування у відпустці в зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, наявність статусу особи з особливими освітніми потребами) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (див. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, [URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-Про-індивід.-графік-навчання.pdf](https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-Про-індивід.-графік-навчання.pdf)

Підготовка здобувачів вищої освіти з використанням елементів дуальної освіти у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється відповідно до Положення ([file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/2024_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%82%D1%83_20\(2\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/2024_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%82%D1%83_20(2).pdf)). Години, форма навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на семестр (поточний навчальний рік) та відображаються в індивідуальних графіках навчання здобувачів освіти та програмі навчання.

В процесі вивчення ОК під час проведення занять можуть використовуватись технології дистанційного навчання через мережу «Інтернет» в умовах карантинних

обмежень, воєнного стану; навчанні здобувачів освіти під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо (див. Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%94%D0%9D_2020%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%94%D0%9D_2020%20(3).pdf)). Навчання осіб із особливими потребами передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання під час здійснення всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти. Під час організації освітнього процесу в Університеті технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять, контрольних заходів, а також при забезпеченні самостійної роботи.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ВОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ВОК. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ВОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC.%D0%9B.%D0%A3.%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з ВОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (інституту). При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів.

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення змісту ОК шляхом подання пропозицій викладачу. Ел. адреса викладача для таки пропозицій: Fenko.Mariya@vnu.edu.ua

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснено під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента «Правописна та культуромовна компетентності вихователя» в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час

поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Орієнтовний перелік питань, котрі виносяться на залік:

1. Культуромовна компетентність учителя – підґрунтя культури мовлення нації.
2. Культуромовна компетентність – основа професійного успіху фахівця.
3. Висока мовна культура – підґрунтя комунікативного успіху.
4. Правильність і точність – комунікативні ознаки мовлення вихователя.
5. Мистецтво слухати і чути – важливі елементи теорії і практики комунікації.
6. Мовчання як комунікативна одиниця.
7. Специфіка усного мовлення педагога.
8. Основи комунікативного успіху фахівця.
9. Сучасна молодіжна комунікація.
10. Універсальне й ідіотнічне в усному мовленні.
11. Невербальні засоби спілкування, їх класифікація.
12. Характеристика акустичних засобів спілкування.
13. Аналіз оптичних засобів спілкування.
14. Застосування і роль невербальних засобів спілкування в роботі вихователя.
15. Роль інтонації та інших акустичних засобів в усному мовленні педагога.
16. Мовний етикет на тлі ментальності українців.
17. Особливості мовного етикету вихователя.
18. Типові етикетні ситуації.
19. Парадигма мовних формул.
20. Проблеми екології української мови.
21. Основи ефективної мовної комунікації.
22. Неуспішна мовна комунікація, її причини.
23. Мовна агресія на тлі низької мовленнєвої культури.
24. Культура мовлення в Інтернет-мережі.
25. Вплив мовлення педагога на формування мовного етикету дітей дошкільного віку.
26. Основи фонетичної та графічної компетентності педагога.
27. Ортоепічна норма: еталон і практика усного мовлення.
28. Ортоепічна компетентність – запорука успішної мовної комунікації.
29. Акцентуаційна компетентність учителя – основа успішної професійної діяльності фахівця.
30. Лексична компетентність вихователя і динаміка лексичної норми.
31. Адаптація мовних запозичень та лексична компетентність педагога.
32. Лексична компетентність учителя та тлі розмаїття української лексики.
33. Лексикографічна компетентність педагога.
34. Основи фразеологічної компетентності вихователя.
35. Правописна компетентність учителя.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Робота на практичному занятті комплексно оцінюється науково-педагогічним/педагогічним працівником, враховуючи такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота та логічність відповіді; наявність висновків та ілюстративних прикладів. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і

не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю, підсумкового контролю.

Таблиця 4

Критерії оцінювання навчальних досягнень		Правильність отриманих відповідей/бали		Повнота та логічність відповіді/бали		Наявність висновків та ілюстративних прикладів/бали		Презентація (тощо) /бали	
Рівень навчальних досягнень здобувача вищої освіти/загальна кількість балів	Відмінно/ 10 балів	глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	2	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, творчо, вільно, самостійно викладає навчальний матеріал, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє оригінальність підходу до вирішення проблем (створює нові ідеї, пропонує альтернативні шляхи розв'язання задач / вирішення проблем) тощо	2	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обгрунтовані, лаконічні висновки, узагальнення	2*/ 1**	презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію. Дотримано вимог академічної доброчесності	1**
	Дуже добре/ 9 балів	розкриває основний зміст теоретичних питань та практичних завдань. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	2	володіє навчальним матеріалом, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє традиційні підходи до вирішення проблем з елементами новизни тощо	2	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обгрунтовані висновки	1*/ 0,5**	презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності. Дотримано вимог академічної доброчесності	0,5**
	Добре/ 8-7 бали	висвітлює основний зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при цьому допускаються неточності. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	1,5	відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє достатні знання окремих положень. Аналізує та оцінює матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації	1,5	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні висновки	1*/ 0,5**	презентація оформлена відповідно до вимог з незначними неточностями, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності	0,5**
	Задовільно/ 6-3 бали	частково розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, є неточності. Є неточності під час вживання наукової термінології, дотримується академічної доброчесності	1	частково відтворює навчальний матеріал, виявляє задовільний рівень знань окремих положень. Розуміє матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої	1	не завжди, але може навести формальні висновки	1*/ 0,5**	презентація оформлена в довільній формі, структура презентації включає окремі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності	0,5**

			глибини та аргументації					
Достатньо/ 2 бали	під час відповіді припускається фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей. Дотримується академічної доброчесності	1	має фрагментарні знання, здатний відтворити меншу частину навчального матеріалу, лише окремі чи елементи складових частин питання. Частково розуміє матеріал, під час його відтворення не вистачає достатньої глибини та аргументації	0,5	не завжди вдається сформулювати висновки. Як правило, вони носять формальний характер	0,5*/ 0,25**	<i>презентація оформлена без дотримання вимог, відсутні декілька обов'язкових елементів</i>	0,25**
Незадовільно/ 1-0 бали	здобувач вищої освіти не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не дотримується академічної доброчесності	0,25	здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити	0,25	висновки відсутні, здобувач вищої освіти не в змозі їх сформулювати	0,5*/ 0,25**	<i>презентація відсутня або порушено вимоги академічної доброчесності</i>	0,25**

* бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття не передбачають підготовку презентації з теми (тощо);

** бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття передбачають підготовку презентації з теми (тощо).

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 6

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

Основна:

1. Антисуржик : [навч. посіб.] / [О. Сербенська та ін.] ; за заг. ред. О. Сербенської]. [2-е вид., допов. і перероб.]. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 257 с.
2. Бабиц Н. Д. Основи культури мовлення. Львів : Світ, 1990. 232 с.
3. Левчук І. П., Матящук Л. А. Основи культури мовлення : особливості, поради, роздуми : [навч. довід.]. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 164 с.
4. Межов О. Г. Українська мова. Практикум із правопису та граматики: [навч. посіб.]. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 116 с
5. Мельник І. А. Основи правописної та культуромовної компетентності вчителя. Практикум : навчальний посібник. Луцьк : Надстир'я, 2022. 192 с.

6. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : [навч. посіб.]. Київ: Знання, 2006. 291 с.
7. Сайтарли І.А. Культура міжособистісних стосунків : [навч. посіб.]. Київ : Академвидав, 2007. 240 с.
8. Стахів М. Український комунікативний етикет : [навч. посіб.]. Київ : Знання. 2008. 245 с.
9. Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису». 2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf>
10. Український правопис / НАН України. 2019. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>
11. Фенко М, Мацюк З., Kulak М. «Savoir-vivre: основи міжособистісної комунікації». Навчальний посібник у таблицях. Луцьк, 2019. 180 с.
12. Фенко М., Мацюк З. Концепт «душа» в ареальній фразеології. *Studia ukrainica posnaniensia. Zeszyt VII / 2. Poznań. 2020: Wydawnictwo naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. S. 127-138.*

Додаткова:

1. Активні ресурси сучасної української номінації : ідеографічний словник нової лексики / Є. А. Карпіловська та ін. ; Відп. ред.. Є. А. Карпіловська. Київ : ТОВ «КММ», 2013. 416 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови : [250 000 сл. та словосполучень з дод. та допов.] / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ : Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с.
3. Бирик С. П. Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання. Харків : ФОЛІО, 2006. 623 с.
4. Головащук С. І. Словник наголосів : понад 20 000 слів. Київ, 2008. 287 с.
5. Граматичний словник української літературної мови. Словозміна: Близько 140000 тис. слів / відп. ред. Н. Ф. Клименко. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2011. 760 с.
6. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови : близько 20 000 синонімічних рядів / [5-е вид., опрац. і значно допов.]. Львів : БаК, 2014. 544 с.
7. Нелюба А.М., Редько Є.О. Лексико-словотвірні інновації (2015– 2016). Словник / за ред. А. М. Нелюби. Харків, 2017. 204 с.
8. Орфоепічний словник української мови : У 2 т. [уклад. М. Пещак та ін.]. Київ : Довіра, 2003.
9. Словник дієслівного керування / Л. Колібаба, В. Фурса. Київ : Либідь, 2017. 656 с.
10. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. Київ : Знання, 2006. 367 с.
11. Словник синонімів української мови : у 2 т. / [ред.: А. А. Бурячок та ін.]. Київ : Наук. думка, 2006.
12. Словник української мови : в 11-ти т. Київ : Наукова думка, 1970–1980.
13. Словник української мови в 11 томах. Додатковий том : у 2-х кн. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017.
14. Словник труднощів української мови. / [відп. ред. Т. С. Дорошенко]. Харків : Торсінг плюс, 2010. 416 с.
15. Туровська Л. В., Василькова Л. М. Нові слова та значення : словник. Київ : Довіра, 2008. 271 с.
16. Український орфографічний словник : понад 175 000 слів / [уклад. В. В. Чумак та ін.; голова редкол. В. Г. Склярєнко]. [вид. 9-е, перероб. і допов.]. Київ : Довіра, 2009. 1011 с.

17. Фенко М., Кулак М. Фразеологія в концептуальній картині світу: синергетичні принципи. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки*. Вип. 48. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. С. 236-242.
18. Фенко М., Мацюк З. Інноваційні методи розвитку комунікативних здібностей дітей дошкільного віку в інклюзивно-реабілітаційних центрах. *Acta Paedagogica Volynienses*. Луцьк. 2022. № 2. С. 195–201.
19. Фенко М., Мацюк З. Сторітеллінг – інноваційні технології креативного навчання здобувачів освіти. *Освітні горизонти: інформаційно-методичний вісник*. Част. II.: Досвід. Пошуки. Проблеми. Луцьк, 2023. с. 162-165.
20. Fenko Mariia Nauczanie wielozmysłowe – stara metoda nauczania języków obcych w nowoczesnym przedszkolu. *Дошкільна освіта: теорія, методика, інновації. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (23 листопада 2023 року)*. Луцьк. 2023. С.228–232.
21. Фенко М., Мацюк З. Оказіональні компоненти у фразеологічних одиницях західнополіського континууму. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. Ред.кол.: Г. Шумицька Н. Венжинович та ін. Ужгород : ПП Данило С. І., 2020. С. 219–224.
22. Fenko M., Matsiuk Z., Kułak M. Synergetyczny system etykiety mowy przyszłych pedagogów. *Acta Paedagogica Volynienses*. Видавничий дім «Гельветика». Вип. 1. 2021. С. 3-9.
23. Fenko M., Matsiuk Z. N. Kovalenko *ś Phraseological Dictionary of Podillia and Related Dialects**. *Slavia* 9. 2022. Seš. 2. P. 232–234.
24. Фенко М., Роль мовленнєвої етики у системі фахової підготовки майбутніх вихователів. *Дошкільна освіта: теорія, методика, інновації. Матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (20 січня 2024 року)*. Луцьк. 2024. №9. С.204–208
25. Фразеологічний словник української мови : у 2 кн. Київ : Наукова думка, 1993.

Інформаційні ресурси:

1. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/3377/1/Посібник.pdf>
2. Академічний тлумачний словник української мови (в 11 т.). <http://sum.in.ua/>
3. Орфографічний словник української мови. <https://slovnyk.ua/index.php?swrd=орфографічний>
4. http://ukrlit.org/slovnyk/slovnyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh
5. Словник термінів. <https://www.storiesthatmove.org/uk/навчальні-матеріали/slovnik-terminiv/>
6. Словник синонімів: у двох томах. <https://www.ulif.org.ua/bookline/slovnik-sinonimiv-ukrayins-koyi-movi-v-dvokh-tomakh>
7. Словник антонімів. <https://slovnyk-antonimiv.com/antonim/pracyuvati/>
8. Словник фразеологізмів української мови. <http://kropivnitsky.maup.com.ua/assets/files/slov557.pdf>